

RUCH PRAWNICZY EKONOMICZNY i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu IM. A. MICKIEWICZA
I UNIwersytetu EKONOMICZNEGO
W POZNANIU

KWARTAŁ DRUGI – 2009

**DWUDZIESTOLECIE TRANSFORMACJI W POLSCE
SPOŁECZEŃSTWO – GOSPODARKA – PRAWO**

20

POZNAŃ 2009

Wydział Prawa i Administracji UAM

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Teresa Rabska (Redaktor Naczelny),
Wiesława Przybylska-Kapuścińska (Z-ca Redaktora Naczelnego),
Jan Włodarek (Z-ca Redaktora Naczelnego), Marek Smolak (Sekretarz Redakcji)

Członkowie

Dorota Appenzeller, Michał Chmara, Eugeniusz Czerwieńiec, Zbigniew Czerwiński,
Rafał Drozdowski, Marian Golka, Roman Hauser, Elżbieta Jantóń-Drozdowska,
Marian Kępiński, Andrzej Kwilecki, Wojciech Łączkowski, Włodzimierz Piotrowski,
Marek Ratajczak, Aleksander Tobis, Elżbieta Urbanowska-Sojkin,
Marek Ziółkowski

Tłumaczenie na język angielski: Iwona Grenda

Adres Redakcji:

ul. Św. Marcin 90, 61-809 Poznań, Coll. Iuridicum UAM, pokój 03
tel. (0-prefiks-61) 829-42-90, fax: (0-prefiks-61) 829-41-00
e-mail: rpeis@amu.edu.pl
<http://www.rpeis.pl>

Wydanie publikacji dofinansowane przez
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Printed in Poland

© Copyright by Wydział Prawa i Administracji UAM w Poznaniu
Skład i druk na zlecenie Wydziału Prawa i Administracji UAM
Wydawnictwo Poznańskie sp. z o.o.

61-701 Poznań, ul. Fredry 8

Dział handlowy: tel. (0-prefiks-61) 852-38-44

Sekretariat: (0-prefiks-61) 852-66-05, fax: (0-prefiks-61) 853-80-75

e-mail: wydawnictwo@wydawnictwo-poznanskie.pl

<http://www.wydawnictwo-poznanskie.pl>

ISSN 0035-9629

Nakład 350 egz.
cena 24 zł

Druk i oprawa
Drukarnia Unidruk, Luboń

SPIS TREŚCI
DWUDZIESTOLECIE TRANSFORMACJI W POLSCE
SPOŁECZEŃSTWO – GOSPODARKA – PRAWO

Lech Wałęsa <i>Przeżycie do Autorów i Czytelników</i>	5
PRZEBUDOWA USTROJOWO-PRAWNA	
Leszek Balcerowicz <i>O zróżnicowaniu i dynamice ustrojów</i>	9
Piotr Winczorek <i>Subiektywne spojrzenie na przemiany ustrojowe lat 1989-2009</i>	29
Wojciech Łączkowski <i>Prawo wyborcze a ustroj demokratyczny</i>	51
Wojciech Góralski <i>Gwarancje harmonijnego kształtowania się wzajemnych relacji Państwa Polskiego i Kościoła katolickiego w Konkordacie z 1993 roku</i>	65
Jan Barcz <i>Instytucjonalne uwarunkowania strategii rozszerzenia Unii Europejskiej</i>	87
Sławomira Wronkowska <i>Proces prawodawczy dwóch dekad – sukcesy i niepowodzenia</i>	111
Zbigniew Radwański <i>Kodyfikacja prawa cywilnego</i>	131
Irena Lipowicz <i>Ustrojowe aspekty reformy samorządowej w latach 1990-1998 w świetle współczesnych wyzwań wobec administracji publicznej</i>	143
Jan Zimermann <i>Przepisy ogólne prawa administracyjnego i definiowanie pojęć</i>	161
Andrzej Zoll <i>Sprawstwo bez wykonania czynu zabronionego</i>	175
Tomasz Sokółowski <i>Sytuacja prawna nasciturusa w art. 9 Projektu Kodeksu Cywilnego</i>	185
GOSPODARCZY WYMIAR TRANSFORMACJI	
Zdzisław Sadowski <i>Transformacja a perspektywy rozwoju gospodarczego Polski</i>	201
Jan Winiecki <i>Dynamika transformacyjnej recesji i ekspansji (z perspektywy zmian struktury własnościowej firm)</i>	213
Marek Ratajczak <i>Transformacja ustrojowa w świetle ustaleń i założeń ekonomii instytucjonalnej</i>	233
Tadeusz Kowalski <i>Polska transformacja gospodarcza na tle wybranych krajów Europy Środkowej</i>	253
Wiesława Przybylska-Kapuścińska <i>Dwudziestolecie polityki pieniężnej NBP. Wpływ transformacji i integracji gospodarczej</i>	279
Marian Gorynia <i>Wybrane aspekty strategii polskich przedsiębiorstw w okresie transformacji</i>	299
Elżbieta Urbanowska-Sojkin, Piotr Banaszyk <i>Ewolucja przedsiębiorstw w Polsce w okresie transformacji gospodarki po 1989 roku</i>	321
SPOŁECZEŃSTWO W TRANSFORMACJI – TRANSFORMUJĄCE SIĘ SPOŁECZEŃSTWO	
Zbigniew Woźniak <i>Pokłosie Okrągłego Stołu. Przeszłość dla przyszłości</i>	349
Henryk Domański <i>Stratyfikacja a system społeczny w Polsce</i>	381
Jacek Raciborski <i>Obywatel czasu transformacji – niespełnione nadzieje</i>	397
Rafał Drozdowski <i>Polska – w połowie drogi między pierwszym a drugim skokiem modernizacyjnym</i>	423
Marian Gołka <i>Polska transformacja w perspektywie postkolonialnej</i>	439
Marek Ziółkowski <i>Pięć lat Polski w Unii Europejskiej jako przedmiot debaty publicznej</i>	457

CONTENTS

TWENTY YEARS OF TRANSFORMATION IN POLAND SOCIETY – ECONOMY – LAW

Lech Wałęsa <i>Message to Authors and Readers</i>	5
RESTRUCTURING OF THE POLITICAL AND LEGAL SYSTEM	
Leszek Balcerowicz <i>On the diversity and dynamics of political systems</i>	9
Piotr Winczorek <i>A subjective view on the political transformation 1989-2009</i>	29
Wojciech Łączkowski <i>Electoral law and democracy</i>	51
Wojciech Góralski <i>Guarantees of harmonious shaping of mutual relations between the Polish State and the Catholic Church in the Concordat of 1993</i>	65
Jan Barcz <i>Institutional conditions of the European Union enlargement strategy</i>	87
Ślawomira Wrótkowska <i>The legislative process of the last two decades – successes and failures</i>	111
Zbigniew Radwański <i>Codification of civil law</i>	131
Irena Lipowicz <i>Institutional aspects of the self-government reform 1990-1998 in the light of today's challenges faced by public administration</i>	143
Jan Zimmermann <i>General provisions of administrative law and defining concepts</i>	161
Andrzej Zoll <i>Perpetration without actual performance of a prohibited act</i>	175
Tomasz Sokołowski <i>Legal position of an unborn child under article 9 of the draft of the new civil code</i>	185
THE ECONOMIC DIMENSION OF TRANSFORMATION	
Zdzisław Sadowski <i>Transformation and economic prospects for Poland</i>	201
Jan Winiecki <i>The dynamics of recession and expansion in post-communist transition (from the point of view of changes in business ownership)</i>	213
Marek Ratajczak <i>Political transition in the light of the assumptions and findings of institutional economics</i> ..	233
Tadeusz Kowalski <i>Economic transformation in Poland and transformations in selected Central European countries</i>	253
Wiesława Przybylska-Kapuścińska <i>Twenty years of the National Bank of Poland's monetary policy: impact of the economic transformation and integration</i>	279
Marian Gorynia <i>Selected aspects of strategies used by Polish enterprises in the transition period</i>	299
Elżbieta Urbanowska-Sojkin, Piotr Banaszyk <i>Evolution of Polish companies during the economy transformation after 1989</i>	321
TRANSFORMATION OF THE SOCIETY – A TRANSFORMING SOCIETY	
Zbigniew Woźniak <i>Aftermath of the "Round Table": the past for the future</i>	349
Henryk Domański <i>Stratification and the social system in Poland</i>	381
Jacek Raciborski <i>Citizen of the transition – unfulfilled expectations</i>	397
Rafał Drozdowski <i>Poland – half-way between the first and the second modernisation leap</i>	423
Marian Golka <i>Polish transformation from post-colonial perspective</i>	439
Marek Ziółkowski <i>Poland's five years in the European Union in public debate</i>	457

Przestanie do Autorów i Czytelników

Słowa i myśli moje kieruję do Autorów i Czytelników zeszytu monograficznego, którego hasło brzmi: „Dwudziestolecie transformacji w Polsce. Społeczeństwo – Gospodarka – Prawo”.

Wskazane w tejże monografii problemy i zagadnienia to najbardziej w chwili obecnej trudne i bolesne dla nas wszystkich zadania do rozwiązania.

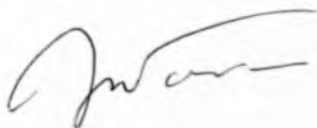
Zawsze byłem i jestem zwolennikiem spojrzenia w przyszłość, na problemy, jakie nas czekają, ale rozwiązanie tych zadań nie może się obejść bez zbadania przeszłości, historycznych wydarzeń pokojowych oraz tragedii wojennych, które są najlepszym nauczycielem społeczeństw w trakcie budowania harmonijnej i uwzględniającej interesy wszystkich warstw ludności przeszłości.

Równocześnie zawsze w różnych środowiskach i sytuacjach podkreślałem, że rozwiązanie tych podstawowych problemów społecznych wielu narodowości i wyznań nie może dać oczekiwanych rezultatów, jeśli nasze dążenia i działania nie będą oparte na „wartościach”.

W obliczu rodzącej się globalizacji musimy wszyscy nauczyć się uszanować wartości etyczne, moralne i religijne naszych siostr i braci żyjących na różnych kontynentach, musimy dążyć do wzajemnego zrozumienia płynących z tych różnic haseł i idei, aby nikogo nie poniżyć z racji jego wyznania czy pochodzenia, a równocześnie nie dopuścić do lekceważenia naszych tradycji religijnych i historycznych.

Takie rozumienie wszelkiej transformacji wymaga czasu i wielu dyskusji na zebraniach i konferencjach przedstawicieli różnych środowisk, ale cel i konkretne problemy wskazane w monografii zasługują na takie wszechstronne badania dla osiągnięcia optymalnych rozwiązań systemowych.

Życzę pomyślności

Lech Wałęsa

Gdańsk, dnia 27 lutego 2009 r.